ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2026

Vyhlásené: 25. 6. 2026 Časová verzia predpisu účinná od: 15. 7.2026

Obsah dokumentu je právne záväzný.

148

ZÁKON

zo 4. júna 2026,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení zákona č. 87/2017 Z. z., zákona č. 350/2018 Z. z., zákona č. 423/2020 Z. z., zákona č. 211/2021 Z. z., zákona č. 108/2022 Z. z., zákona č. 111/2022 Z. z., zákona č. 150/2022 Z. z., zákona č. 398/2022 Z. z., zákona č. 201/2023 Z. z., zákona č. 261/2023 Z. z. a zákona č. 108/2024 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 118 ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Lehota určená súdom nemôže byť kratšia ako 15 dní, ak tento zákon neustanovuje inak.“.
2. V § 274 sa slová „rozhodne súd“ nahrádzajú slovami „môže súd rozhodnúť“.
3. Za § 276 sa vkladá § 276a, ktorý znie:

„§ 276a

Na doručovanie rozsudku pre zmeškanie žalovanému, ktorým je fyzická osoba, ktorá nie je zastúpená, sa ustanovenia osobitného predpisu o doručovaní do elektronickej schránky nepoužijú.“.

4. V § 278 sa slová „rozhodne súd“ nahrádzajú slovami „môže súd rozhodnúť“.
5. V tretej časti sa druhá hlava dopĺňa štvrtým dielom, ktorý vrátane nadpisu znie:

„ŠTVRTÝ DIEL
SPORY PROTI VEREJNEJ ÚČASTI

§ 323a
Všeobecné ustanovenia

(1) Spor proti verejnej účasti je uplatňovanie zjavne neopodstatneného nároku na súde vo veci s cezhraničnými dôsledkami proti fyzickej osobe alebo právnickej osobe z dôvodu jej zapojenia sa do verejnej účasti, alebo zneužívajúce súdne konanie vo veci s cezhraničnými dôsledkami vedené proti fyzickej osobe alebo právnickej osobe z dôvodu jej zapojenia sa do verejnej účasti.

(2) Vec má cezhraničné dôsledky, ak čo i len jedna strana nemá v Slovenskej republike bydlisko alebo sídlo určené podľa osobitného predpisu a všetky ostatné rozhodujúce skutočnosti sa viažu k Slovenskej republike.

(3) Verejná účasť je prednesenie akéhokoľvek vyjadrenia alebo vykonanie akejkoľvek činnosti fyzickou osobou alebo právnickou osobou pri uplatňovaní práva na slobodu prejavu, práva na informácie, slobody vedeckého bádania a umenia alebo slobody zhromažďovania a slobody združovania, a akékoľvek prípravné, podporné alebo pomocné činnosti, ktoré sú s nimi priamo spojené, a ktoré súvisia so záležitosťou verejného záujmu.

(4) Záležitosť verejného záujmu je akákoľvek záležitosť, ktorá ovplyvňuje verejnosť do takej miery, že sa o ňu môže oprávnene začať zaujímať, najmä v týchto oblastiach:

a) základné práva a slobody, verejné zdravie, bezpečnosť, životné prostredie vrátane klímy,

b) činnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá je verejne činnou osobou vo verejnom sektore alebo súkromnom sektore,

c) záležitosti posudzované zákonodarným orgánom, orgánom výkonnej moci, súdnym orgánom alebo akékoľvek iné úradné konania,

d) obvinenia z korupcie, podvodu alebo akéhokoľvek iného trestného činu, priestupku alebo iného správneho deliktu v súvislosti s takýmito záležitosťami,

e) činnosti zamerané na ochranu hodnôt ustanovených v čl. 2 Zmluvy o Európskej únii vrátane ochrany demokratických procesov pred neprimeraným zasahovaním, najmä boj proti dezinformáciám.

(5) Zneužívajúce súdne konanie proti verejnej účasti je súdne konanie, ktoré sa v skutočnosti nezačína s cieľom uplatniť právo alebo vykonať právo, ale ktorého hlavným zámerom je zabrániť, obmedziť alebo sankcionovať verejnú účasť, a v ktorom sa využíva nerovnováha moci medzi stranami a uplatňujú sa neopodstatnené nároky. Tento zámer sa prejavuje najmä v

a) neprimeranej, nadmernej alebo zveličenej povahe nároku alebo jeho časti vrátane neprimeranej hodnoty sporu,

b) existencii viacerých konaní iniciovaných žalobcom alebo pridruženými stranami v súvislosti s podobnými záležitosťami,

c) zastrašovaní, obťažovaní alebo vyhrážaní sa zo strany žalobcu alebo zástupcov žalobcu pred konaním alebo počas neho, ako aj podobné správanie žalobcu v podobných alebo súbežných veciach,

d) použití procesných taktík v zlej viere, ako je spôsobovanie prieťahov v konaní, podvodné alebo zneužívajúce taktizovanie pri voľbe právomoci alebo ukončenie konaní v neskoršom štádiu konania v zlej viere.

§ 323b
Poučovacia povinnosť

Súd pri prvom procesnom úkone vo vzťahu k žalovanému vhodným spôsobom žalovaného poučí o

a) možnosti zastúpenia,

b) jeho procesných právach a povinnostiach nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, ale aj o dôkazoch, ktoré je potrebné predložiť, o možnosti podať návrh na neodkladné opatrenie alebo zabezpečovacie opatrenie a o iných možnostiach potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie jeho práv.

§ 323c
Osobitné ustanovenie o spojení vecí

(1) Ustanovenia o spojení vecí sa nepoužijú, ibaže by predmetom konaní boli spory proti verejnej účasti.

(2) Súd vylúči na samostatné konanie nárok uplatnený vzájomnou žalobou, ktorý nie je sporom proti verejnej účasti.

Osobitné ustanovenia o dokazovaní

§ 323d

Súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré žalovaný nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

§ 323e

Žalovaný môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužijú.

§ 323f
Zábezpeka

(1) Súd môže na návrh žalovaného uznesením uložiť žalobcovi povinnosť zložiť zábezpeku do úschovy súdu určenú na zabezpečenie náhrady škody alebo inej ujmy, ktorej vznik možno dôvodne predpokladať v dôsledku sporu proti verejnej účasti. Výšku zábezpeky a lehotu na jej zloženie určí súd podľa okolností prípadu, najmä podľa výšky škody alebo inej ujmy hroziacej žalovanému. Ak je žalobcov viac, sú povinní zložiť zábezpeku spoločne a nerozdielne.

(2) Ak žalobca v súdom určenej lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní, nezloží zábezpeku podľa odseku 1, súd konanie zastaví; zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

(3) Súd rozhodne o návrhu žalovaného podľa odseku 1 bezodkladne.

(4) Právoplatne priznaná náhrada škody alebo inej ujmy v dôsledku sporu proti verejnej účasti sa uspokojí zo zloženej zábezpeky. Po uspokojení nároku zvyšnú časť zloženej zábezpeky súd vráti žalobcovi. Povinnosť nahradiť škodu alebo inú ujmu, ktorá nebola uspokojená z tejto zábezpeky, nie je dotknutá.

(5) Súd vráti žalobcovi v spore proti verejnej účasti zloženú zábezpeku, ak

a) v konaní vo veci samej žalobcovi vyhovel,

b) žalovaný nepodal žalobu o náhradu škody alebo inej ujmy do troch mesiacov od právoplatného skončenia sporu proti verejnej účasti,

c) žalovaný podal žalobu o náhradu škody alebo inej ujmy do troch mesiacov od právoplatného skončenia sporu proti verejnej účasti a je to so zreteľom na povahu a okolnosti sporu možné a účelné,

d) žalovaný podal žalobu o náhradu škody alebo inej ujmy do troch mesiacov od právoplatného skončenia sporu proti verejnej účasti a súd túto žalobu právoplatným rozhodnutím odmietol alebo zamietol alebo zastavil konanie vo veci samej.

§ 323g
Preddavok

(1) Súd môže na návrh žalovaného uznesením uložiť žalobcovi povinnosť zložiť primeraný preddavok do úschovy súdu na predpokladané trovy konania v spore proti verejnej účasti. Výšku preddavku a lehotu na jeho zloženie určí súd podľa okolností prípadu. Ak je žalobcov viac, sú povinní zložiť preddavok spoločne a nerozdielne.

(2) Ak žalobca v súdom určenej lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní, nezloží preddavok podľa odseku 1, súd konanie zastaví; zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

(3) Súd rozhodne o návrhu žalovaného podľa odseku 1 bezodkladne.

(4) Právoplatne priznaná náhrada trov konania žalovanému sa uspokojí zo zloženého preddavku. Po uspokojení nároku zvyšnú časť zloženého preddavku súd vráti žalobcovi. Povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré neboli uspokojené z tohto preddavku, nie je dotknutá.

(5) Súd preddavok vráti, ak právoplatným rozhodnutím nepriznal náhradu trov konania žalovanému alebo žiadnej zo strán.

§ 323h
Zjavne neopodstatnený nárok v spore proti verejnej účasti a zjavne nedôvodná žaloba v spore proti verejnej účasti

(1) Súd môže odmietnuť podanie žalobcu, ak ide o zjavne zneužívajúce súdne konanie proti verejnej účasti.

(2) Ak žalovaný podal návrh na zastavenie konania z dôvodu zjavne neopodstatneného nároku v spore proti verejnej účasti, súd bezodkladne vyzve žalobcu, aby odôvodnil žalobu, pripojil dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, a označil ostatné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení tak, aby súd mohol posúdiť, či ide o zjavne neopodstatnený nárok v spore proti verejnej účasti; súd zároveň poučí žalobcu o následkoch nesplnenia jeho povinnosti.

(3) Ak žalobca nesplní povinnosť podľa odseku 2 a v súdom určenej lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní, sa nevyjadrí alebo žalobu neodôvodní, súd konanie zastaví.

(4) Súd rozhodne o návrhu žalovaného podľa odseku 2 bezodkladne.

(5) Ak zo skutočností tvrdených v žalobe je po predbežnom právnom posúdení zrejmé, že ide o zjavne nedôvodnú žalobu v spore proti verejnej účasti, súd vyzve žalobcu na späťvzatie žaloby. Na tento účel môže súd žalobcu vyslúchnuť.

§ 323i
Osobitné ustanovenia o poriadkových opatreniach a iných opatreniach súdu

(1) Súd môže aj bez návrhu žalovaného uložiť žalobcovi účinné, primerané a odrádzajúce sankcie podľa tohto zákona za zneužívajúce procesné úkony, ako aj za zmenu žaloby v spore proti verejnej účasti, späťvzatie žaloby v spore proti verejnej účasti a zmenu tvrdení žalobcu.

(2) Súd môže žalobcovi aj bez návrhu žalovaného uložiť za zneužívajúce súdne konanie pokutu do výšky 10 % z peňažnej sumy uplatnenej žalobou, najmenej však 500 eur.

(3) Súd môže aj bez návrhu žalovaného priznať právo zverejniť rozsudok alebo jeho časť na trovy žalobcu; vo výroku rozsudku určí rozsah, formu, spôsob zverejnenia a výšku trov

zverejnenia rozsudku, prípadne výšku preddavku, ktorý je potrebné zložiť žalovanému.

(4) Súd môže popri sankciách uvedených v odsekoch 1 až 3 uložiť žalobcovi, ktorý začal zneužívajúce súdne konanie proti verejnej účasti, nahradiť primerané trovy právneho zastúpenia žalovaného aj nad rámec tarifnej odmeny podľa osobitného predpisu; v takomto prípade sa ustanovenia § 262 o rozhodovaní o trovách konania nepoužijú a súd postupuje podľa odsekov 5 a 6.

(5) O nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Strana, ktorej sa priznáva náhrada trov konania, je povinná trovy konania vyčísliť najneskôr do desiatich dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

(6) Ak strana v lehote podľa odseku 5 trovy nevyčísli, súd jej prizná náhradu trov konania vo výške vyplývajúcej zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, s výnimkou trov právneho zastúpenia. Ak strane, ktorej sa priznáva náhrada trov konania, okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd jej náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o priznaní náhrady trov konania tejto strane v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

§ 323j

Na konanie podľa tohto dielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.“.

6. V § 357 písmeno k) znie:

„k) návrhu na uloženie povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva a návrhu na uloženie povinnosti zložiť zábezpeku alebo preddavok v sporoch proti verejnej účasti,“.

7. V § 357 písm. m) sa na konci pripájajú tieto slová: „a v sporoch proti verejnej účasti aj o výške náhrady trov konania“.

8. Príloha sa dopĺňa desiatym bodom, ktorý znie:

„10. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1069 z 11. apríla 2024 o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými nárokmi alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategické žaloby proti verejnej účasti“) (Ú. v. EÚ L, 2024/1069, 16. 4. 2024).“.

Čl. II

Zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení zákona č. 158/1969 Zb., zákona č. 234/1992 Zb., zákona č. 264/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 48/1996 Z. z., zákona č. 510/2002 Z. z., zákona č. 589/2003 Z. z., zákona č. 382/2004 Z. z., zákona č. 36/2005 Z. z., zákona č. 336/2005 Z. z., zákona č. 273/2007 Z. z., zákona č. 384/2008 Z. z., zákona č. 388/2011 Z. z., zákona č. 102/2014 Z. z., zákona č. 267/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 108/2022 Z. z. a zákona č. 150/2022 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 22 ods. 2 a § 26 ods. 3 sa slová „žije v Slovenskej republike dlhší čas“ nahrádzajú slovami „má na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt“.

2. § 37b sa dopĺňa písmenom d), ktoré znie:

„d) vo veciach nárokov na náhradu škody a nákladov, ktoré vznikli v súvislosti so sporom proti verejnej účasti na súde alebo inom príslušnom orgáne štátu, ktorý nie je členským štátom Európskej únie, a žalovaná fyzická osoba alebo právnická osoba v spore proti verejnej účasti má bydlisko alebo sídlo na území Slovenskej republiky.“.

3. V § 38 ods. 2 písm. b) sa slová „pobyt dlhší čas“ nahrádzajú slovami „obvyklý pobyt“.
4. V § 41 odsek 2 znie:

„(2) Ak nie je osvojiteľ alebo ani jeden z osvojujúcich manželov slovenským občanom, právomoc slovenského súdu je daná, ak má osvojiteľ alebo aspoň jeden z osvojujúcich manželov na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt a ak sa rozhodnutie súdu môže uznať v domovskom štáte osvojiteľa alebo aspoň jedného z osvojujúcich manželov.“.

5. § 56 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

„(4) Ak tento zákon, medzinárodná zmluva alebo vyhlásenie ministerstva spravodlivosti o vzájomnosti neustanovuje inak, dožiadania a potrebné prílohy, rozhodnutia alebo osvedčenia je možné prijať, ak sú vyhotovené v slovenskom jazyku, a je možné ich prijať aj vtedy, ak sú vyhotovené v cudzom jazyku, pri ktorom všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti, umožňuje strojový preklad do slovenského jazyka.“.

6. V § 58 ods. 1 a 2 sa vypúšťa slovo „overený“.
7. § 58f vrátane nadpisu znie:

„§ 58f
Jazyk dožiadania a písomností

(1) Ak tento zákon, medzinárodná zmluva alebo vyhlásenie ministerstva spravodlivosti o vzájomnosti neustanovuje inak, dožadujúci slovenský justičný orgán zabezpečí bezodkladne preklad dožiadania a potrebných príloh, rozhodnutí alebo osvedčení do úradného jazyka dožiadaného štátu alebo do jazyka používaného na jeho území. Ak má dožiadaný štát viacero úradných jazykov, ktoré sa uplatňujú v územných celkoch tohto štátu, pripojí sa preklad do jazyka toho územného celku, kde sa má dožiadanie vykonať, alebo do jazyka používaného na tomto území.

(2) Ak ide o preklad do cudzieho jazyka, pri ktorom všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti, umožňuje strojový preklad, namiesto postupu podľa odseku 1 súd zabezpečí strojový preklad dožiadaní a písomností.“.

8. Za § 64 sa vkladá § 64a, ktorý znie:

„§ 64a

Rozhodnutie vydané v štáte, ktorý nie je členským štátom Európskej únie, v spore proti verejnej účasti fyzickej osoby s bydliskom alebo právnickej osoby so sídlom v členskom štáte Európskej únie sa neuzná a nevykoná, ak by sa takéto konanie považovalo za spor proti verejnej účasti podľa Civilného sporového poriadku.“.

9. V § 68c ods. 4 druhá veta znie: „Ak ide o preklad z cudzieho jazyka, pri ktorom všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti, umožňuje strojový preklad, namiesto postupu podľa predchádzajúcej vety súd zabezpečí strojový preklad pripojených listín.“.
10. Za § 69 sa vkladá § 69a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 69a
Transpozičné ustanovenie

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.“.

11. Zákon sa dopĺňa prílohou, ktorá vrátane nadpisu znie:

„Príloha
k zákonu č. 97/1963 Zb.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1069 z 11. apríla 2024 o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými nárokmi alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategické žaloby proti verejnej účasti“) (Ú. v. EÚ L, 2024/1069, 16. 4. 2024).“.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 15. júla 2026.

Peter Pellegrini v. r.

Richard Raši v. r.

Robert Fico v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, 813 11 Bratislava,
tel.: +421 2 888 91 864, +421 2 888 91 865, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.